

**MAAS
PARK**
Well

Bestemmingsplan Maaspark Well

Voor de aanleg van Maaspark Well is een nieuw bestemmingsplan nodig. Hierin worden allerlei losse initiatieven meegenomen en bovendien repareert het wat foutjes in andere plannen. De route voor een bestemmingsplan is: voorontwerp – ontwerp – vaststelling.

Het voorontwerp van het bestemmingsplan Maaspark Well lag in 2014 ter inzage. Nu komen we in de fase van het ontwerp. Het ontwerp-bestemmingsplan komt in het eerste kwartaal van 2016 zes weken ter inzage. Dan kan iedereen het op het gemeentehuis of digitaal bekijken en een zogenaamde zienswijze indienen. Met andere woorden: zijn of haar mening over het plan geven.

De gemeente maakt via de gebruikelijke kanalen bekend wanneer het ontwerp precies ter inzage komt. De gemeenteraad hoopt het bestemmingsplan in de zomer van dit jaar definitief vast te stellen.

In deze uitgave o.a.

- Dijk rond 'eiland van Bergen en Aijen' wordt hoger en breder
- Vereiste verlaging waterstand gehaald
- Waterboulevard wordt spannende lijn door het landschap
- Wij maken Maaspark Well
- Archeologen vinden eeuwenoud landschap

Deze nieuwsbrief verschijnt eens per kwartaal. Bezoek ook onze website: www.maasparkwell.nl

Dijk rond 'eiland van Bergen en Aijen' wordt hoger en breder

Waterschap Peel en Maasvallei gaat de dijk bij Aijen en Bergen verhogen.

"De huidige dijk is er via een snelle procedure in 1995 gekomen. Toen leefde nog het idee dat de Maas zou worden uitgediept, waarna de dijk weer kon worden afgebroken. Inmiddels zijn de plannen bijgesteld en is de dijk blijvend. Het betekent dat die moet worden aangepast aan de landelijke normen en zo'n 50 tot 60 cm hoger moet worden," legt Jonas Dietz, omgevingsmanager dijkversterking bij het Waterschap Peel en Maasvallei uit.

Dijklichaam versterken

De afgelopen periode heeft het waterschap met de dorpsraden en bewoners van Aijen en Bergen gesproken. Jonas: "Het dijklichaam moeten we op sommige plekken fors aanpassen. Er zit

namelijk relatief veel zand en grint in de bodem. Hierdoor is de kans groter dat er water onder de dijk doorstroomt. Dat water voert zand met zich mee, waardoor er geulen onder de dijken gaan ontstaan; het zogenaamde piping. Om dat te voorkomen graven we aan de rivierzijde van de dijk grond af en brengen daar een laag klei aan. Daarna gaat de toplaag er weer overheen."

Enkele bomen kappen

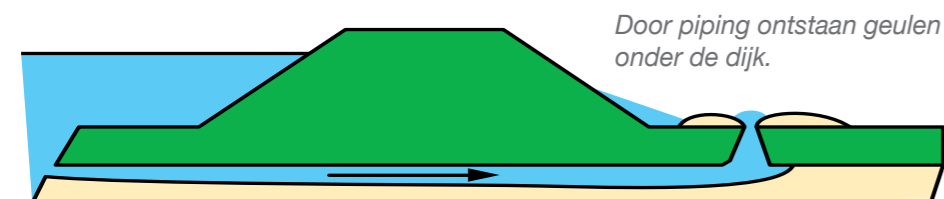
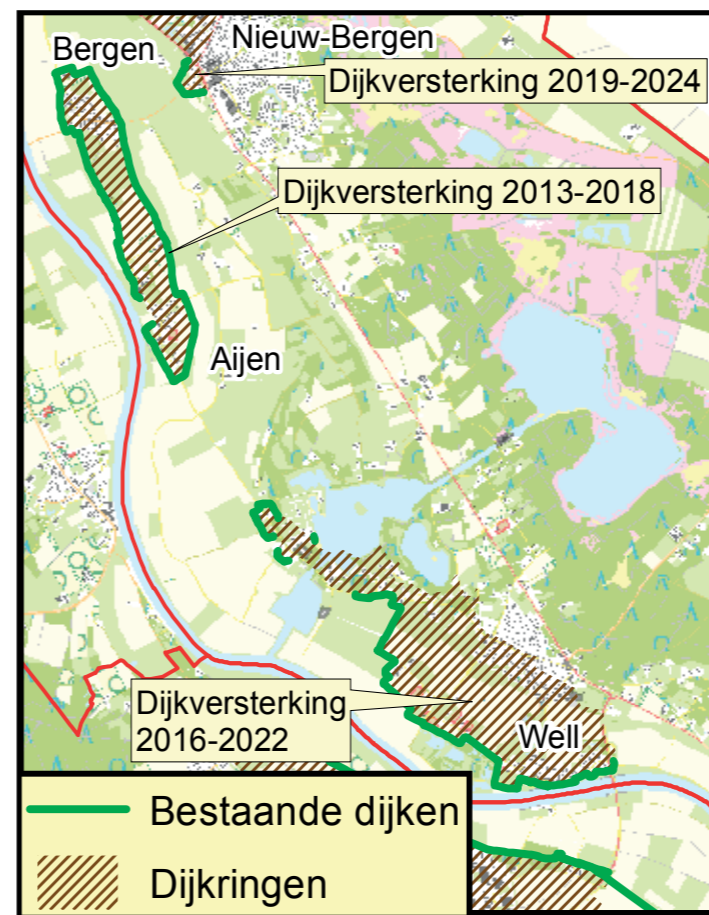
Het opwaarderen van de huidige dijk tot een dijk die voldoet aan de huidige veiligheidseisen betekent ook wat voor de omgeving. Bomen mogen niet binnen 5,5 meter van de dijk staan, onder andere om te voorkomen dat het wortelstelsel de dijk beschadigt. "Een aantal woningen in het gebied ligt met de achtertuin tegen de dijk. Hier en daar moeten daarom bomen in de tuinen

worden gekapt. Daar waar de vernieuwde dijk vlak langs de huizen loopt, wordt hij straks afgesloten voor wandelaars. Dat is een wens van de bewoners," licht Jonas deze verandering toe.

Werk start in 2017

Het ontwerpplan voor de dijk aanpassing ligt naar verwachting in het voorjaar van 2016 ter inzage. Het werken aan de dijk zal in 2017 starten en eind 2018 klaar zijn. Jonas: "Je kunt alleen van half april tot half oktober aan een dijk werken. Tijdens de winter moet de dijk namelijk dicht zijn. Er ligt een noodscenario klaar voor het geval er tijdens de werkzaamheden toch hoogwater komt. De dijk is dan binnen 1 à 2 dagen gedicht. Veiligheid voor alles."

Meer informatie? Neem contact op met Jonas Dietz via Dijkversterking@wpm.nl.

We halen de vereiste 7 cm

Het doel van alle graafwerkzaamheden in de omgeving van de Maas is het halen

van een 7 cm lagere waterstand in geval van hoogwater. Die eis moesten we van het Rijk in 2015 halen.

1 miljoen m³ grond verzet

Kampergeul werkt sinds 2013 aan de hoogwatergeul bij Aijen. Het bedrijf heeft inmiddels de dekgrond verwijderd over een oppervlakte van circa 50 hectare. Dat leverde zo'n 1 miljoen m³ grond op. Deze grond ligt tijdelijk op een enorme hoop (zie foto). Het wordt de komende jaren gebruikt voor de herinrichting van het gebied. Het weghalen van de dekgrond in combinatie met de zandwinning levert een waterstands daling van 3 tot 4 cm bij hoogwater op. Samen met de nieuwe geul bij Well komen we op 7 cm verlaging van de waterstand in geval van hoogwater.

Twee hoogwatergeulen

Na de hoogwaters van 1993 en 1995 maakte Rijkswaterstaat een plan om de Maas meer ruimte te geven. In dit plan (Tracébesluit Zandmaas/Maasroute) koos Rijkswaterstaat voor het graven van twee hoogwatergeulen; een bij Aijen en een bij Well. De geul bij Well is inmiddels klaar. Aan die bij Aijen wordt nog gewerkt.

Hoogwatergolf simuleren

Rijkswaterstaat gebruikt een computermodel om waterstanden te berekenen. Het model simuleert een hoogwatergolf die gemiddeld eens in de 250 jaar voorkomt. Vervolgens vergelijkt het model de watersituatie voor en na het graven van de geulen.

Doelstelling gehaald

Uit het computermodel blijkt dat we de vereiste 7 centimeters verlaging van de waterstand in 2015 hebben gehaald. Maar we zijn er nog niet. We hopen in het voorjaar van 2016 een verdere verlaging naar 11 cm te bereiken. Uiteindelijk moeten we rond 2025 uitkomen op een verlaging in geval van hoogwater met in totaal 26 cm.

Wij maken Maaspark Well

Maaspark Well ligt in de gemeente Bergen, maar wij voeren dit ingrijpende plan niet alleen uit. In elke nieuwsbrief presenteren we iemand die nauw bij het project betrokken is. Dit keer Ellen Vreenegoor.

Wie is Ellen Vreenegoor?

"Ik ben archeoloog en werk als adviseur Erfgoed en Ruimte bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed."

Hoe werkt u aan Maaspark Well?

"Ik adviseer Rijkswaterstaat over de omgang met archeologische waarden in Maas-

Waterboulevard wordt spannende lijn door het landschap

Barbara van Dijk is landschapsarchitect bij bureau SAB, een adviesbureau voor ruimtelijke ordening. Zij zat in 2009 in een team dat de plannen voor Maaspark Well maakte. Zelf bedacht ze de waterboulevard.

Terugkijkend op die periode vertelt ze: "Het plangebied Maaspark Well is prachtig en uniek. Vanaf de hoger liggende zandduinen daal je via de Maasterrassen af naar het water. Wat me destijds opviel, was dat de recreatie in het gebied uit allerlei losse onderdelen bestaat. Bovendien wordt het water van de Maas en de meren vanuit het oogpunt van de recreant gezien onvoldoende benut. Met de waterboulevard breng ik alle recreatie met elkaar in verbinding en verbetert bovendien de beleving van het water."

Voor wandelaars en fietsers

De waterboulevard moet een spannende lijn door het landschap worden; vanuit de bossen van bezoekerscentrum De Maasduinen via het Leukermeer en de jachthaven tot aan de Maas. Barbara noemt het zelf ook wel een promenade. Bestemd voor wandelaars en fietsers, toegankelijk, herkenbaar, verhard en met een hoogwaardige uitstraling. Langs de boulevard kom je bijzondere dingen tegen, zoals aanlegkades, steigers of bijvoorbeeld een duikconstructie bij het Leukermeer. En je treft er rustiger en drukker ontmoetings- en verblijfplekken.

Water is altijd dichtbij

Bergen wil echt iets bijzonders van de waterboulevard maken. Op dit moment werken drie bureaus aan een invulling van de boulevard. Barbara kijkt op

de achtergrond mee, zodat haar oorspronkelijke ideeën terugkomen in de uitwerking. "Wat ik vooral wens terug te zien, is een robuuste, herkenbare lijn van het hoger gelegen deel afdalend tot aan de rivier. Het water is altijd dichtbij en langs de gehele route makkelijk te bereiken. De boulevard sluit bovendien aan op andere recreatieve routes, zodat er verschillende 'rondjes' te maken zijn. Dat maakt het gebied extra aantrekkelijk."

Planning

In het voorjaar leveren de drie bureaus een concept-ontwerp aan. In de zomer kiezen de gemeente en de klankbordgroep samen een definitief ontwerp, waarbij zij de vrijheid nemen om elementen uit alle drie de ontwerpen te kiezen. De tweede helft van 2016 wordt gebruikt voor het doorrekenen van het ontwerp, de aanbesteding en de keuze van een aannemer. In het voorjaar van 2017 kan het echte werk beginnen.

park Well. In het gebied hebben we locaties gekozen waar opgegraven moet worden en we hebben bepaald hoe dat het beste kan gebeuren. Je kunt zaken tenslotte maar één keer opgraven. Het archeologische en landschappelijke onderzoek levert heel veel nieuwe kennis op over het ontstaan van het Maasdal en wat de mens hier in de loop der eeuwen allemaal heeft gedaan."

Wat verwacht u van het plan?

"Voor archeologen is Maaspark Well een ware schatkamer. Het is een bijzonder gebied dat zich de afgelopen 10.000 jaar heeft ontwikkeld. Dat zie je terug in de gelaagdheid van het landschap, met daarin de goed

bewaarde archeologische vondsten. We hopen dat de kennis die we hier verzamelen op de een of andere manier zichtbaar en beleefbaar gemaakt kan worden, zodat bezoekers het verleden ook in de toekomst nog kunnen ervaren."

Hoe vat u Maaspark Well samen?

"Maaspark Well is een zeer bijzonder gebied met een lange ontstaansgeschiedenis. Het biedt veel mogelijkheden."

Hoe kunnen mensen u bereiken?

"Via de rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: 033 42 17 777 / e.vreenegoor@cultureelerfgoed.nl"

Foto: Ulco Glimmerveen, Dwingeloo

Eeuwenoud landschap gevonden

In de omgeving van de hoogwatergeul Well-Aijen vonden archeologen een ruim twee meter dikke plak veen. Het zat zeven meter onder het huidige oppervlak. Het veen is opgebouwd in de periode 7700 – 500 jaar voor onze jaartelling.

Onderzoek van stuifmeel

Uit onderzoek van onder andere de stuifmeelkorrels uit het veen kunnen archeologen het landschap van vroeger aflezen. We weten nu dat het landschap in de Midden-Steentijd (7700 jaar v. Chr.) bebost was, met bomen als den, eik, iep en hazelaar. Rond 5000 v. Chr. komen er meer soorten bomen voor, wat duidt op een warmer klimaat. Vanaf 4500 v. Chr. vinden we graan. Deze informatie voegt veel toe aan de archeologische kennis van het gebied Well-Aijen. We weten nu in welk type landschap de vroegere bewoners rondliepen en waar ze van leefden.

Tentoonstelling Maas & Mens

Het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden heeft aan de hand van vondsten een tentoonstelling ingericht over 300.000 jaar menselijk leven langs de Maas. Een bezoekje waard.

Meer informatie: www.RMO.nl / www.maasparkwell.nl/Terugindetijd

De favoriete plek van ...

Edmond Staal werkt bij het Limburgs Landschap. Zijn favoriete plek is Bosbrasserie De Sluis in het bezoekerscentrum van nationaal park De Maasduinen. Edmond: "Het Maasdal biedt samen met De Maasduinen een mooi en veelzijdig landschap voor zowel streekbewoners als vakantiegangers. Rond het Leukermeer vind je vooral watersport, terwijl bezoekers in De Maasduinen genieten van wandelen, trimmen, fietsen en paardrijden. Bij het bezoekerscentrum komen deze verschillende vormen van recreatie bij elkaar."

Mooiste terras van het noordelijk Maasdal

Het bezoekerscentrum is door de ligging ook letterlijk een sluis tussen de verschillende gebieden. Het onderstreept de veelzijdigheid van Maaspark Well, vindt Edmond. "Het is een van de mooiste terrassen van het noordelijk Maasdal en je kunt er lekker eten en drinken en genieten van het Limburgs landschap. Bovendien is er allerlei informatie over het gebied te vinden. Je ziet kinderen er met plezier rondstruinen, en als kinderen het leuk vinden, is het voor (groot-)ouders ook oké, toch?"

Foto: Henk Heijligers

Colofon

De nieuwsbrief Maaspark Well is een uitgave van de gemeente Bergen (L)

Raadhuisstraat 2, 5854 AX Bergen

T: 0485 34 83 83

E: maasparkwell@bergen.nl

Wilt u de nieuwsbrief Maaspark Well op papier of als E-bulletin ontvangen? Stuur een mail naar bovenstaand mailadres. Bezoek ook de website: www.maasparkwell.nl.

Tekst: Team Maaspark Well, gemeente Bergen (L)
Beeld: Gemeente Bergen / Aeropicture Luchtfotografie / Pierre Linssen / Waterschap Peel en Maasvallei / Kampergeul
Vormgeving en drukwerk: Graphic & Mail, Venlo

Nieuwsbrief Maaspark Well nr 6 verschijnt in mei 2016